

TZ – Sociální pedagog

Česká asociace streetwork: Sociální pedagogové přispívají k účinnějšímu řešení sociálních problémů žáků i jejich rodin

Praha, 28.7.2022 - Současná ekonomická situace spojená s rostoucími cenami potravin i energií je příčinou nárůstu sociálních problémů mnoha rodin. Pomoci zmírňovat dopady těchto problémů na vzdělávání a školní docházku dětí, předcházet předčasným odchodům některých žáků ze vzdělávání a celkově přispívat k dobrému klimatu ve školních i s ohledem na začleňování ukrajinských dětí v kolektivech mohou sociální pedagogové. Česká asociace streetwork proto vyzvala nového ministra školství, aby je v připravované novele zákona o pedagogických pracovnících zařadil mezi dlouhodobě financované pozice pedagogických pracovníků ve školách.

„Již dnes můžeme v případě řady klientů našich služeb sledovat, jak negativní byly dopady zdražování a ekonomické nestability na řadu rodin v posledních měsících školní docházky. Dá se očekávat, že podzimní a zimní měsíce budou v tomto ohledu mnohem náročnější. Ministerstvo školství by proto mělo využít zbytek léta pro dostatečnou přípravu na očekávané problémy,“ vysvětluje **Martina Zikmundová**, ředitelka České asociace streetwork. Očekávají se další nárůsty cen energií, mnoha rodinám skončí fixované období cen, kvůli dlouhodobě vysokým cenám se tenčí úspory mnoha rodin i ze střední třídy.

Martin příběh

Dopady zhoršené sociální situace na vzdělávání přibližuje příběh sedmnáctileté Marty. Ta bydlí se svou matkou v jedné z pražských částí. Má dvouletého sourozence, sama chodí do druhého ročníku na střední odborné učiliště. Její matka je nyní na mateřské dovolené, socioekonomická situace rodiny je ale velmi nestabilní a stále se zhoršuje. Každý ze sourozenců má jiného otce, ani jeden z nich ale neplatí pravidelně výživné. Marta proto musí chodit na občasná brigády, aby rodina měla dost peněz. Často jde o doplňování zboží, má noční směny a kvůli tomu má zvýšenou absenci ve škole. Zhoršil se její prospěch a hrozilo, že bude muset opakovat ročník. Po prosbě ze strany školy Martu kontaktovali sociální pracovníci jedné neziskové organizace.

„Spolupráce pedagogických pracovníků a sociálních služeb bude v následujícím školním roce velmi pravděpodobně klíčová. Pozice sociálního pedagoga, který obě tyto oblasti a přístupy ve své práci spojuje, je již dnes úspěšně využívána v prvních školách. Novému ministrovi školství jsme proto představili příklady dobře fungujících sociálních pedagogů a znovu mu navrhli, aby tuto pozici v připravované novele zákona o pedagogických pracovnících ukotvil mezi pedagogické pozice, které mohou být pevnou součástí škol a mají dlouhodobě zajištěné financování,“ dodává Zikmundová.

Co dělá sociální pedagog?

Práci sociálního pedagoga a situace, kterými se může zabývat, podrobně popsal v nedávném rozhovoru na webové stránce streetwork.cz **Jiří Daněk**, který působí na základní škole v Přerově a je jedním ze spoluzakladatelů nedávno vzniklé Asociace sociálních pedagogů. „Řešíme takové to obyčejné nevhodné chování – vyrušování v hodině, nespolupráci s učiteli, nebo se pak jedná o konkrétní žáky, kteří mají vážnější výchovné problémy, ať už směrem k učitelům, nebo jsou tam nějaké konflikty mezi žáky,“ vysvětlil Jiří Daněk. Jedním z hlavních cílů práce sociálních pedagogů je přispívat k dobrým vztahům ve školních kolektivech a řešit situace, kdy jsou tyto vztahy oslabovány. Třídní kolektivy ve většině škol jsou zároveň stále zasaženy pandemií koronaviru a uzavíráním škol i situací související s probíhající válkou na Ukrajině.

Jiří Daněk popsal i metody komunitního kruhu, preventivní programy a svou spolupráci s metodičkou prevence, školní psychologkou i jednotlivými učiteli. „Zatímco psycholog jde do hloubky, do niterních problémů a pocitů žáka, sociální pedagog se zaměřuje na řešení konfliktů a problémů mezi žáky nebo mezi žáky a učiteli,“ doplnil v rozhovoru Daněk. Sociální pedagog má dále na starost i podporu pedagogů a komunikaci s rodinou a lékaři při řešení časté absence některých žáků. Navštěvuje rodiny doma, je v kontaktu se sociálními pracovníky, kteří s nimi dlouhodobě pracují.

„Kdyby byl sociální pedagog v zákoně o pedagogických pracovnících, měl by danou náplň práce a nedocházelo by k situacím, kdy nastupující sociální pedagog pořádně neví, co má ve škole dělat, nebo že mu ředitelé ukládají takové činnosti, které nesouvisí s jeho odbornými kompetencemi. Je třeba, aby skutečně patřil mezi pedagogy a měl svoje pevné místo,“ podporuje zařazení sociálního pedagoga mezi zákonem ukotvené pozice Jiří Daněk.

„Připravovaná novela zákona o pedagogických pracovnících obsahuje i řadu dalších důležitých oblastí jako jsou systematické ukotvení školních psychologů, provázejících pedagogů pro začínající učitele i adaptační období pro ně. Věříme však, že se ukotvení pozice sociálního pedagoga ve školách i ve světle současné situace dostane u ministra školství minimálně na podobnou úroveň důležitosti. Pomůže nám to včas posílit podpůrné profese ve školách, které budou v nadcházejících měsících patrně velmi potřebné,“ dodává Martina Zikmundová.

Rozhovor s Jiřím Daňkem si můžete přečíst zde:

<https://www.streetwork.cz/archiv/clanky/detail/3727/rozhovor-s-jirim-dankem-dulezite-je-mit-s-rodinami-navazany-vztah>

Více informací poskytne:

Martina Zikmundová, ředitelka České asociace streetwork
tel.: 774 913 777
mail: zikmundova@streetwork.cz

Mgr. Jiří Daněk – pracuje osmým rokem jako sociální pedagog na ZŠ Boženy Němcové v Přerově, kde je zároveň vedoucím školního poradenského pracoviště. Vystudoval sociální pedagogiku na Cyrilometodějské teologické fakultě v Olomouci. Je jedním ze zakládajících členů Asociace sociálních pedagogů, jež si krom osvěty a podpory klade za cíl prosazení sociálního pedagoga do zákona o pedagogických pracovnících.